

(1)

100.YILINDA İSTANBUL BAROSU

İstanbul Barosunun yüzüncü yılını tamamlaması nedeniyle düzenlenmiş olan bu kutlama töreni bize aynı zamanda avukatlık, insan hakları ve avukatlık.kuruluşları konusunda düşünmek için uygun bir fırsat vermiş bulunmaktadır.

Ben de Avusturyalı bir avukat ve 1848 de kurulup 1868 den beri meslek kuralları geçerliliğini korumakta olan dost bir baronun üyesi olarak bu fırsatı değerlendirmek istiyorum.

Ben bu açıklamalarında bundan tam 30 yıl önce hem 1948 de besbelli 2.Dünya savaşının etkisi ile kurulmuş olup, amacı maddi ve manevi olarak insan haklarının önemini ve güçlü bir korunmanın varlığını sağlamak olan Birleşmiş Milletler kavramından yola çıkıyorum.

(3)

Böylece bütün dünyada insan hakları ve temel özgürlüklerin her çeşitten toplum için geçerli olan temel ilkesinin ve şimdiye değin her devlette ayrı ayrı uygulanan hukuk temellerinin yardımıyla değil de bunun da ötesinde geniş ve güçlü bir korunmadan yararlanması zorunluluğu gözler önüne serilmiştir.

Bu arada şunu belirtmek isterim ki, bizce insan hakları teorik bir programın değil vatandaş ve tarafları temsil eden kişiler olarak avukatların her gün yaşadığı ve bu arada her gün tehtid edildiği gerçeklerdir.

(4)

Birleşmiş Milletler tüzüğünde ve insan hakları beyannamesinde insan hakları öteki tarihi belgelerden olan 1215 İngiliz Magna Chartesinden, 1776 Amerikan bağımsızlık bildirisinden ve 1776 Fransız İnsan ve vatandaşlık hakları bildirisinden çok daha geniş kapsamlı ve etkili bir biçimde ele alınmıştır.

(5)

Böylelikle "İnsan Hakları" kavramı uluslararası sözleşmelerde, anayasalarda ve iç hukuka ilişkin yasalarda yer aldıktan sonra genel hukuk düşüncesi içinde yerini bulmuştur. Birbiri ardına Avrupa konseyi üyeleri-Türkiye'nin katılımı 18.5.1954 tür-.İnsan Hakları ve temel özgürlüklerin korunması konusunda sözleşmeleri ve 1 nolu ek protokolu imzalamışlar. Ve böylece hukuk devleti ilkelerinin kendi ülkelerinde geçerli olduğunu dışarıda da belgelenmişlerdir. Bu genel bildirinin çok büyük önemi bu ülkelerin hukukçuları açısından şu noktada toplanmaktadır.

(6)

Bireylerin kişisel özgürlüklerinin belirlenmesi ve bireyi koruyucu bir palto gibi saran, onu her türlü zordan ve devletin keyfi hareketlerinden koruyan subjektif özgürlük haklarının sağlanması hukukun temel görevlerinden biridir.

(7)

Eskiden beri böyle bir anlamda ele alınan avukatlık fonksiyonu böylece iç hukuk dışına da çıkan bir temel elde etmiş oldu. Bu bildiri avukatın görevi olarak insana bireysel varlığı içinde ona ait olması gerekeni sağlamak ve onu hukukça geçerli olanların dışında her türlü müdahalelerden korumak olduğunu iyice belirtmiştir.

(8)

Hukuki korunmanın konusu herşeyden önce doğumla birlikte elde edilen kişiliktir. Yaşam, bedensel tamlik, hareket özgürlüğü, dini inanç ve özgürlüğü ve özel çevre olarak adlandırılan konu gerek devlet gücünden gerekse başka hukukçuların müdahalelerinden korunmak gerekir.

(9)

Bu değerlerin hukukten korunması bir hukuk devleti düzeni ve bağımsız avukat ve özgür bir avukatlık sınıfı olmaksızın mümkün değildir ve düşünülemez.

Bu açıdan ele alınırsa İstanbul Barosunun kuruluşu ve 100.yıldır varlığını sürdürmesi çok sevindirici bir olay olarak ele alınmalı ve bu ülke için hukuk devleti bakımından değerlendirilmelidir. Gene bu açıdan

(10)

Uluslararası hukukçular komisyonunun 10.1.1959 daki Delhi bildirisinde her ülkede hukuk devletinin korunmasının örgütlenmiş avukatlık kuruluşları olmaksızın gerçekleşmeyeceği yolunda saptadığı gerçek anılmağa değer. Bu kuruluşlar kendi sorunları ile özgürce uğraşabilmeli avukatlığın icrası ve bu mesleğe kabul gibi konuları tamamen kendi denetimleri altında tutabilmelidirler.

(11)

Barolar ve diğer avukatlık kuruluşları avukatların biraraya gelmeleriyle meydana gelip münferit avukatın mesleğe yabancı kimselerin buyruğuna girmesini önleyen örgütler olarak gözükmektedir. Bu güvence ile yalnızca mesleğin gerektirdiği bilgi ve deneylere sahip bulunan hukukçular avukatlık yapabilmekte ve bu kuruluşlar bu mesleğin kapılarını mesleğe yabancı kişilere kapalı tutmakta, ortak çıkarları belirlemekte, ve her üyeye bütün meslekdaşların kendi arkasında olduğu bilincini vermektedir.

(12)

Avukatların görevlerini etkilenmeden ve bağımsızca yapmalarını sağlayan, yaşamı ve özgürlüğü tehlikede olanı danışmanlık yapan ve onun çıkarlarını koruyan kuruluşlardır. Yine bu kuruluşlar popüler olmayan ya da görüşleri kamu oyu tarafından benimsenmeyen kimselere de savunma olanağı sağlamakla yükümlüdür.

(13)

Bu kuruluşların başka bir ödevi de temsil ettiği konu ile avukatın kişiliğinin özdeşleştirilmesine ve avukatın bu işin bir parçası olarak yorumlanmasına engel olmaktır. Üyelerin disiplin açısından geneltimi güvenilir bir baro örgütünü ve uzmanlaşmış bir disiplin adaletini de zorunlu kılmaktadır. Böylece avukatın müvekkiline yataklık etme biçiminde davranışlarının kötüye kullanılmasını ortadan kaldıran bir mesafede sağlanmış olur.

(14)

Kamu oyuna ters düşen bir konuda temsil görevini yüklenmiş olan avukat çok kez meslek sınıfını arkasına almak durumunda-dır. Böyle durumlarda devlet düzeni içerisinde belirli bir yeri olan avukatın dokunulmazlığı konusu çok kez sert deneylerden geçmektedir.

(15)

Avusturya Avukatlık Yönetmeliğinin 9 ncu maddesine göre "Her avukat müvekkilinin haklarını herkese karşı gayret, sadakat ve hakkaniyetle korumak ve yasaya göre müvekkilinin temsil ve korunması için gerekli olan herşeyi yapmak yükümlüdür. Avukat, olayın değerlendirilmesi bakımından elverişli gördüğü fiili yada hukuki her kanıtı mahkemeye sunmakla ödevlidir.

(16)

Avukat bu görevini yerine getirirken olumsuz sonuçlardan yada kendine karşı gurur kırıcı önlemlerin alınmasından korkmamalıdır. Ne var ki avukatın mesleğini icra ederken gerek duyduğu bu olanaklar henüz her yerde sağlanmış değildir. Avrupa konseyinin 20 nci oturumunda alınan karara rağmen avukatlık mesleğinin korunmasına ilişkin uluslararası bir sözleşme yoktur, bu yüzden avukatın mesleğini yasal yollardan icra ederken hiçbir kişisel kovuşturması yolunda uluslararası nitelikte bir korunmadan söz edilemez.

Avukatlık örgütlerinin ve bu örgütlerin başkanlarının ülkeler sınırlarını aşarak birlikte çalışmalarını (örneğin Viyana'daki Avrupa avukatlık kuruluşları başkanları toplantısında olduğu gibi) vazgeçilmez bir konudur. Her ulus-tan barolar başkanlarının arasında sürekli bir düşünce alış verişini bizi ortak amacımıza ulaştırır. Bu amaç:

Ülkelerimizde hukuk devleti kavramının geliştirilmesi ve avukatlığın hukuk devletinin ayrılmaz bir parçası olduğu bilincinin yer etmesidir.

Özgür avukatlar ve bağımsız avukatlık örgütleri insan hakları ile temel özgürlüklerin güvencesidir.

Dr. W. SCHUPPICH
Avusturya Barolar Birliği
ve Viyana Barosu Başkanı